

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

cu privire la organizațiile necomerciale

Parlamentul adoptă prezenta Lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește principiile de constituire, înregistrare, desfășurare și încetare a activității organizațiilor necomerciale, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică.

(2) În sensul prezentei legi, prin organizații necomerciale se înțeleg asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, asociațiilor de proprietari în condominiu, precum și față de alte persoane juridice de drept public sau privat, modul de constituire și funcționare al cărora este reglementat de legi speciale.

Articolul 2. Noțiunile de asociație obștească, fundație și instituție privată

(1) Asociația obștească este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol, de cel puțin două persoane fizice și/sau juridice, care devin membri ai acesteia, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

(2) Instituția privată este o organizație necomercială, independentă, constituită benevol, de către un singur fondator persoană fizică și/sau juridică, în vederea realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

(3) Fundația este organizația necomercială, fără membri, înființată benevol de una sau mai multe persoane fizice și/sau juridice sau în baza testamentului, dotată cu patrimoniu distinct și separat de cel al fondatorilor, destinat realizării scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită.

Articolul 3. Principiile de constituire și de funcționare

(1) Organizațiile necomerciale se constituie benevol. Nimeni nu poate fi constrâns să fondeze organizații necomerciale, să devină membru al unei asociații obștești, sau să fie sancționat pentru aceasta.

(2) Organizațiile necomerciale sunt libere să-și stabilească structura internă, scopurile și activitățile sale.

(3) Organizațiile necomerciale sunt libere să solicite, să primească și să folosească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, în vederea atingerii scopurilor statutare.

(4) Statul respectă, protejează și asigură libertatea de asociere.

Articolul 4. Atributele

(1) Organizațiile necomerciale își desfășoară activitatea sub o denumire. Denumirea completă conține:

- a. în funcție de forma de organizare, cuvintele „Asociația Obștească”, „Fundatia” sau „Instituția Privată”; și
- b. denumirea concretă.

(2) Denumirea completă poate cuprinde și alte date care nu contravin legislației. Denumirea completă trebuie să permită deosebirea de celelalte organizații.

(3) Denumirea completă scrisă în altă grafie decât cea latină se transcrie prin transliterație în cea latină. În acest caz, în documentele oficiale ale organizațiilor necomerciale se indică denumirea originală însoțită de transcrierea în grafia latină.

(4) Organizația necomercială are dreptul să folosească în denumirea sa numele unei persoane numai cu consimțământul acesteia sau, după caz, al succesorilor acesteia.

(5) Organizația necomercială poate avea simbolică proprie, care nu coincide cu simbolica de stat a Republicii Moldova, a altor state sau a altor entități.

(6) Organizația necomercială dispune de sediu. Sediul organizației necomerciale este considerat sediul organului său executiv, înregistrat în registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Organizația poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Articolul 5. Relațiile dintre stat și organizațiile necomerciale

(1) Statul asigură înregistrarea, reorganizarea, suspendarea și lichidarea organizațiilor necomerciale în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Autoritățile publice tratează în mod egal și nu discriminează organizațiile necomerciale.

(3) Statul asigură dreptul contribuabililor de a direcționa desemnări procentuale în folosul organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică. Statul poate să acorde sprijin financiar și material, inclusiv oferirea în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică, organizațiilor necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică.

(4) Statul poate institui reguli pentru organizațiile necomerciale în vederea prevenirii spălării banilor și combaterii terorismului doar în măsura în care aceste reguli sunt conforme standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului.

(5) Statul poate interveni în activitatea organizațiilor necomerciale doar dacă aceasta constituie o măsură necesară într-o societate democratică pentru a asigura

securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei ori a drepturilor și libertăților altora.

Capitolul II. Activitatea, drepturile și obligațiile organizațiilor necomerciale

Articolul 6. Activitatea organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială poate desfășura orice gen de activitate neinterzisă de lege în vederea realizării scopurilor sale statutare. Aceasta activează în beneficiul public, în beneficiul membrilor săi și al altor persoane.

(2) Organizația necomercială este în drept să desfășoare activitate economică, inclusiv de antreprenariat social. Activitatea economică poate fi exercitată nemijlocit de către organizația necomercială, sau prin fondarea persoanelor juridice cu scop lucrativ.

(3) Activitatea organizației necomerciale care conform legii este supusă licențierii, va fi practică de către organizația necomercială doar după obținerea licenței.

Articolul 7. Drepturile și obligațiile organizației necomerciale

(1) În vederea atingerii scopurilor statutare, organizația necomercială are toate drepturile garantate de către legislația Republicii Moldova, inclusiv să:

- a) realizeze și să promoveze inițiative cu caracter civic, economic, cultural, educativ, precum și alte inițiative neinterzise de lege;
- b) efectueze activități științifice și de instruire;
- c) difuzeze liber informații prin orice forme neinterzise de lege;
- d) solicite și să primească mijloace financiare și materiale, din țară sau de peste hotare, inclusiv fonduri publice;
- e) finanțeze programe în țară și în străinătate, prin acordarea de granturi, burse, ajutoare materiale și financiare;
- f) reprezinte și să apere interesele legitime ale membrilor săi și ale altor persoane în fața autorităților publice în vederea atingerii scopurilor statutare.

(2) Organizația necomercială este obligată să respecte legislația Republicii Moldova, inclusiv să:

- a) își ajusteze statutul în cazul modificării legislației;
- b) țină evidența membrilor săi în cazul asociațiilor obștești;
- c) prezinte, în termen de cel mult trei luni, organului înregistrării de stat, documentele care confirmă modificarea statutului, schimbarea sediului, a componenței organelor de conducere și de control.

(3) Asociația obștească nu poate fi obligată să accepte noi membri, decât în condițiile stabilite de statut. Această prevedere nu se aplică federațiilor sportive naționale.

Articolul 8. Proprietatea organizației necomerciale

(1) Organizația necomercială poate avea în proprietate orice bunuri cu excepția celor stabilite de lege. Proprietatea organizațiilor necomerciale este folosită în vederea realizării scopurilor statutare.

(2) Proprietatea organizației necomerciale se formează din orice surse neinterzise de lege, inclusiv din:

a) cotizații de membru, stabilite prin hotărârea organului suprem de conducere;

b) donații, granturi și testamente;

c) venituri din activitate economică;

d) fonduri publice, inclusiv mijloace financiare obținute în urma desemnării procentuale.

(3) Profitul organizației necomerciale nu se distribuie între membri, fondatori sau alte persoane.

(4) Bunurile rămase în urma dizolvării unei organizații necomerciale, după stingerea creanțelor, se transferă unei alte organizații necomerciale cu scopuri similare celei dizolvate. Bunurile organizației necomerciale dizolvate sunt transferate organizației necomerciale stabilite de instanța de judecată, în urma unui anunț public.

Articolul 9. Desemnarea procentuală și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acesteia

(1) Au dreptul de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală organizațiile necomerciale care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art. 21;

b) activează timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista beneficiarilor desemnării procentuale;

c) nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(2) Cererea de participare la mecanismul de desemnare procentuală se depune la Ministerul Justiției în modul stabilit de Guvern.

(3) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale pot fi utilizate pentru:

a) susținerea activităților prevăzute la art. 21, într-un termen ce nu depășește două perioade fiscale după perioada fiscală în care a fost efectuată desemnarea, sumele neutilizate în acest termen restituindu-se la buget;

b) acoperirea cheltuielilor administrative de 50% dacă suma obținută este de pînă la 50000 de lei, de 40% dacă suma este mai mare de 50000 și nu depășește 100000 de lei; de 30% dacă suma este mai mare de 100000 și nu depășește 500000 de lei; de 25% dacă suma este mai mare de 500000 de lei.

(4) Organizațiile necomerciale care au beneficiat de desemnări procentuale vor prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale, în modul stabilit de Guvern.”

Articolul 10. Răspunderea pentru utilizarea neconformă sau neraportarea privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale

- (1) Organizația necomercială și persoanele cu funcții de răspundere din cadrul acestora care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale și nu raportează utilizarea acestor sume poartă răspundere în conformitate cu legislația și restituie la buget suma utilizată contrar legislației sau neraportată.
- (2) Organizația necomercială care încalcă prevederile legale privind utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale sau nu raportează utilizarea acestora vor fi excluse de la participare la desemnarea procentuală pentru o durată de doi ani, cu publicarea listei pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.”

Capitolul III. Constituirea, înregistrarea, reorganizarea și încetarea activității organizațiilor necomerciale

Articolul 11. Fondatorii

(1) Organizația necomercială poate fi constituită de către persoane fizice și juridice.

(2) Minorii și persoanele ocrotite pot fonda organizații și deveni membri ai asociațiilor obștești, în condițiile stabilite de prezenta lege și Codul civil.

(1) Instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot fonda organizații necomerciale sau deveni membri ai asociațiilor obștești.

Articolul 12. Actul de constituire

(1) Organizația necomercială se constituie prin statut. Statutul organizației necomerciale constituite de doi sau mai mulți fondatori, se aprobă prin hotărârea de constituire, consemnată prin procesul verbal, iar statutul organizației necomerciale constituită de un singur fondator, prin decizie.

(2) Statutul organizației necomerciale prevede:

- a) forma juridică de organizare;
- b) denumirea completă;
- c) termenul pentru care se constituie;
- d) scopurile pentru care a fost constituită;
- e) procedura de constituire, reorganizare și încetare a activității;
- f) structura organizației, organele de conducere și control, competența și durata mandatului acestora;
- g) procedura de adoptare și modificare a statutului;
- h) modalitatea prin care va asigura transparența activității sale;
- i) procedura de dizolvare benevolă;
- j) modalitatea de distribuire a bunurilor rămase după lichidare.

(3) Statutul asociației obștești mai prevede:

a) condițiile și procedura de primire a noilor membri și de încetare a calității de membru;

b) drepturile și obligațiile membrilor;

c) procedura și termenele de convocare a adunării generale a membrilor;

(4) Statutul fundației conține prevederi cu privire la patrimoniul cotizat, care va fi de cel puțin 10 salarii medii pe economie la momentul depunerii documentelor. Patrimoniul cotizat poate fi folosit pentru realizarea scopurilor necomerciale pentru care a fost constituită fundația.

(5) Statutul organizației necomerciale poate prevedea:

a) descrierea simbolicii;

b) alte prevederi referitoare la activitatea organizației, care nu contravin legislației;

(6) Statutul asociației obștești se aprobă de către adunarea generală a fondatorilor, fiind semnat de către toți fondatorii la momentul constituirii.

(7) Statutul instituției private se aprobă de către fondator și se autentifică notarial.

(8) Statutul fundației se aprobă de către fondator sau de către executorul testamentar cu respectarea dispozițiilor testamentare. În ambele cazuri, statutul se autentifică notarial.

(9) Procesul-verbal al ședinței de constituire a organizației necomerciale prevede:

a) date despre alegerea organelor de conducere și control;

b) date privind desemnarea persoanei investite să reprezinte organizația în procesul înregistrării;

c) informații cu privire la sediul organizației;

d) datele de contact, inclusiv adresa electronică.

(10) Procesul-verbal al ședinței de constituire al asociației obștești prevede mărimea cotizației de membru.

Articolul 13. Înregistrarea organizațiilor necomerciale

(1) Organizația necomercială se înregistrează de către organul înregistrării de stat autorizat. Fundațiile și instituțiile private se înregistrează de către Ministerul Justiției. Asociația obștească se înregistrează, la alegerea fondatorilor, de către Ministerul Justiției sau de către organele administrației publice locale în a căror rază teritorială se va afla sediul asociației.

(2) Organizația necomercială dobândește personalitate juridică din momentul înregistrării. Organizația neînregistrată nu are capacitate juridică și reprezintă un grup neformal de persoane.

(3) Pentru înregistrarea organizației necomerciale, a modificărilor și completărilor la statutul acesteia, se percepe o taxă, în modul prevăzut de Guvern.

(4) Pentru înregistrare, organizația necomercială prezintă, în termen de 3 luni de la data aprobării statutului, la organul înregistrării de stat, următoarele documente, a căror listă este exhaustivă:

a) cererea de înregistrare, semnată de persoana împuternicită prin procesul verbal al ședinței de constituire;

b) statutul organizației, semnat de către fondatori, în două exemplare;

c) procesul-verbal sau decizia de constituire;

d) lista fondatorilor cu indicarea numelui, prenumelui, datei nașterii, domiciliului, cetățeniei fiecăruia, în cazul persoanelor fizice;

e) lista fondatorilor cu indicarea denumirii, sediului, numărului de identificare de stat (IDNO) și documentul care confirmă împuternicirile de reprezentare, în cazul persoanelor juridice;

f) declarația prin care persoanele indicate la art. 4 alin.(4) consimt la folosirea numelui persoanei fizice în denumirea organizației necomerciale;

g) documentul care atestă stabilirea sediului;

h) documentul care face dovada achitării taxei de înregistrare;

i) avizul organului de specialitate al administrației publice, în cazul constituirii asociațiilor naționale și federațiilor naționale de cultură fizică și sport.

(5) Pentru folosirea în denumirea organizației necomerciale a cuvintelor “Moldova”, “Republica Moldova”, a denumirilor de localități, precum și a denumirilor istorice ale acestora, nu este necesară nici o permisiune și nu se percepe nici o plată.

(6) Organul înregistrării de stat, în termen de 10 zile de la depunerea documentelor, adoptă decizia de înregistrare sau de refuz în înregistrarea organizației, cu excepția situației specificate la alin. (7).

(7) În cazul constatării curențelor în documentele depuse, organul înregistrării de stat solicită înlăturarea acestora în termen de cel puțin 7 zile. Organul înregistrării de stat va lua o decizie în termen de 7 zile de la primirea documentelor ajustate. În cazul în care nu a răspuns la solicitarea de înlăturare a curențelor în termenul stabilit, organul înregistrării de stat va solicita repetat, în scris, înlăturarea acestora și va fixa un nou termen.

(8) Prin decizie motivată, înregistrarea organizației necomerciale se refuză dacă:

a) scopurile pentru care a fost constituită contravin securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor și această măsură este necesară într-o societate democratică;

b) curențele care au determinat amânarea înregistrării nu au fost înlăturate după solicitarea repetată a organului înregistrării de stat de înlăturare a acestora.

(9) Decizia organului înregistrării de stat se comunică persoanei care a depus documentele pentru înregistrare, în termen de 3 zile de la adoptare.

(10) Modificările și completările ulterioare în statutul organizației necomerciale se înregistrează potrivit procedurii de înregistrare a organizației și intră în vigoare din data înregistrării lor. Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor condiționate de modificarea legislației nu se percepe nicio taxă.

(11) Refuzul de a înregistra organizația, în temeiul alin. (8) lit. b) nu constituie un obstacol pentru depunerea repetată a documentelor pentru înregistrare.

Examinarea adresării repetate către organul înregistrării de stat și adoptarea deciziei respective se face potrivit procedurii generale.

(12) Refuzul de a înregistra organizația necomercială poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.

Articolul 14. Registrul de stat al organizațiilor necomerciale

(1) Ministerul Justiției ține Registrul de stat al organizațiilor necomerciale în formă electronică. Organele administrației publice locale țin evidența asociațiilor obștești înregistrate de către acestea. Datele privind organizația necomercială înregistrată de către administrația publică locală se transmit Ministerului Justiției în termen de 10 zile de la înregistrare.

(2) În registru se înscriu în mod obligatoriu următoarele date:

- a) denumirea organizației și forma juridică de organizare;
- b) data înregistrării și numărul de înregistrare;
- c) datele de contact ale organizației;
- d) numele și prenumele administratorului;
- e) date cu privire la statutul de utilitate publică.

(3) În registru pot fi înscrise și alte date.

(4) Registrul se ține în limba de stat, se actualizează și este accesibil pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

Articolul 15. Reorganizarea

(1) Reorganizarea organizației necomerciale se efectuează prin fuziune (contopire și absorbție), dezmembrare (divizare și separare) sau transformare, în conformitate cu prevederile Codului civil.

(2) În cazul reorganizării organizației necomerciale, patrimoniul ei se transmite persoanelor juridice nou-constituite în modul prevăzut de actele de reorganizare și în corespundere cu prezenta lege.

Articolul 16. Încetarea activității organizațiilor necomerciale

(1) Organizația necomercială își încetează activitatea prin:

- a) dizolvare benevolă;
- b) dizolvare forțată;
- c) reorganizare prin fuziune, dezmembrare sau transformare;

(2) Procedura de dizolvare benevolă a organizației este prevăzută de statutul organizației.

(3) Organizația necomercială poate fi dizolvată forțat la cererea Ministerului Justiției, prin hotărâre judecătorească, dacă activitatea acesteia contravine securității naționale, siguranței publice, periclitează ordinea sau prevenirea infracțiunilor și această măsură este necesară într-o societate democratică.

(4) Instanța de judecată care examinează cererea de dizolvare forțată, la cererea Ministerului Justiției, poate dispune suspendarea activității organizației necomerciale până la soluționarea cererii de dizolvare. Suspendarea activității organizației necomerciale poate fi dispusă doar dacă această măsură este necesară

într-o societate democratică. Decizia de suspendare poate fi contestată cu recurs separat de fondul cauzei.

Capitolul IV. Organele de conducere și control

Articolul 17. Organele de conducere și control

(1) Organul suprem de conducere al organizației necomerciale este:

- a) adunarea generală a membrilor, în cazul asociațiilor obștești;
- b) fondatorul, în cazul instituției private;
- c) consiliul, în cazul fundației.

(2) Organizația necomercială este administrată de către un administrator, numit în modul prevăzut de statut.

(3) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna unul sau mai mulți cenzori, în modul prevăzut de statut. Nu pot fi cenzori:

- a) administratorul și membrii consiliului organizației;
- b) soțul, afinii și rudele acestuia până la gradul al IV-lea inclusiv;
- c) persoane cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere sau de persoane care gestionează organizații comerciale, comise cu intenție.

(4) Asociația obștească și instituția privată poate avea consiliu, desemnat de organul suprem de conducere în modul prevăzut de statut. Administratorul asociației obștești și instituției private nu poate fi membru al consiliului.

(5) Pot face parte din consiliul organizației necomerciale doar persoanele individuale, desemnate în condițiile prezentei legi.

(6) Organizația necomercială poate avea și alte organe care contribuie la activitatea organizației. Atribuțiile acestora sunt prevăzute de statut și nu pot contravine prezentei legi.

Articolul 18. Organul suprem de conducere

(1) Organul suprem de conducere:

- a) aprobă, modifică și completează statutul organizației;
- b) admite și exclude membrii, în cazul asociațiilor obștești, dacă statutul nu prevede altfel;
- c) alege și revocă membrii consiliului în modul stabilit de statut;
- d) asigură respectarea de către organizație a normelor eticii proprii sectorului necomercial;
- e) aprobă tranzacțiile de proporții ale organizației, în modul stabilit de statut;
- f) dacă este stabilit de statut, anulează hotărârile administratorului și ale consiliului, fără a aduce atingere drepturilor terților de bună-credință;
- g) modifică patrimoniul cotizat, în cazul fundației;
- h) decide asupra reorganizării sau dizolvării benevole a organizației, în modul stabilit de statut și cu respectarea prezentei legi;

i) decide asupra altor chestiuni date în competența sa prin lege sau statut.

(2) Organul suprem de conducere este condus de către membrii săi, în modul stabilit de statut. Administratorul asociației obștești nu poate conduce ședințele adunării generale. Administratorul fundației nu poate fi membru al consiliului.

(3) Organul suprem de conducere se convoacă în ședință ordinară cel puțin o dată în an. La cererea a cel puțin o treime din membri săi, a administratorului sau a organului de control, organul suprem de conducere se convoacă în ședință extraordinară, în modul stabilit de statut.

(4) Ședința organului suprem de conducere este deliberativă dacă la ea participă mai mult de jumătate din membrii săi. Dacă ședința nu este deliberativă, următoarea ședință va avea loc în cel mult o lună, iar aceasta este deliberativă dacă la ea participă mai mult de $\frac{1}{4}$ din membri. Modul de participare și desfășurare a ședințelor este stabilit în statut. Lucrările organului suprem de conducere se consemnează în procesul-verbal.

(5) Hotărârile organului suprem de conducere se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți la ședința deliberativă dacă prezenta lege sau statutul nu prevede altfel.

(6) Ședința organului suprem de conducere la care urmează a fi decisă reorganizarea și lichidarea benevolă a asociației obștești și a fundației este deliberativă dacă la ea participă mai mult $\frac{2}{3}$ din membrii săi. Decizia cu privire la reorganizare și lichidare benevolă a asociației obștești și a fundației se ia cu votul a mai mult de $\frac{2}{3}$ din membrii organului suprem de conducere.

(7) Organul suprem de conducere are acces la toate documentele organizației și este în drept să verifice documentele contabile, evidența patrimoniului și legalitatea tranzacțiilor organizației.

Articolul 19. Administratorul

(1) Administratorul este persoana fizică adultă, desemnată în modul stabilit de statut, pentru un mandat limitat în timp de cel puțin doi ani și cel mult patru ani. Administratorul poate fi reales de un număr nelimitat de ori.

(2) Organizația necomercială poate avea mai mulți administratori dacă aceasta este prevăzut în statut.

(3) Administratorul are următoarele atribuții:

- a) gestionează activitatea organizației în modul stabilit de lege și statut;
- b) reprezintă organizația în raport cu autoritățile publice și terții;
- c) execută hotărârile organelor de conducere și control ale organizației;
- d) are alte atribuții prevăzute de lege și statut.

(4) Administrator nu poate fi:

- a) persoana căreia, prin lege sau hotărâre judecătorească, îi este interzisă deținerea funcției de administrator sau a unei alte funcții care acordă dreptul de dispoziție asupra bunurilor materiale;

- b) persoana fizică adultă ocrotită prin curatelă dacă prin hotărâre judecătorească îi este interzisă deținerea funcției de administrator, precum și persoana fizică adultă ocrotită prin tutelă;
- c) persoana cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni grave săvârșite cu intenție contra patrimoniului, infracțiuni economice, infracțiuni săvârșite de persoana cu funcție de răspundere sau de persoana care gestionează organizații comerciale.

Articolul 20. Organul de control

(1) Pentru exercitarea controlului asupra gestiunii organizației și activității administratorului, organul suprem de conducere poate desemna un cenzor sau decide ca activitatea acestuia să fie auditată anual de către un auditor extern. Cenzorul are un mandat limitat în timp de cel puțin doi ani.

(2) Administratorul este obligat să pună la dispoziția organului de control toate documentele necesare pentru efectuarea controlului.

(3) Organul de control întocmește anual un raport cu privire la activitatea financiară a organizației și îl transmite organelor de conducere, în modul prevăzut de statut.

(4) Organul de control sesizează organul suprem de conducere, sau un alt organ prevăzut de statut, dacă a constatat fapte care contravin legii sau statutului organizației și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile organizației.

Capitolul V. Statutul de utilitate publică

Articolul 21. Activitatea de utilitate publică

(1) În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizației necomerciale desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care contribuie la dezvoltarea și susținerea:

- a) educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;
- b) științei, culturii și artei;
- c) sportului, educației fizice și turismului social;
- d) ocrotirii sănătății;
- e) protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, a altor persoane și grupuri defavorizate;
- f) creării noilor locuri de muncă;
- g) eradicării sărăciei;
- h) promovării păcii, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;
- i) susținerea și promovarea sectorului necomercial și a organizațiilor necomerciale;
- j) apărării și promovării democrației și drepturilor omului;
- k) prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia;

l) protecției mediului;

m) protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice.

(2) La decizia Comisiei de certificare, pot fi considerate de utilitate publică și alte activități decât cele menționate la alin. (1).

Articolul 22. Statutul de utilitate publică

(1) Statutul de utilitate publică se atribuie organizației necomerciale care desfășoară activități de utilitate publică menționate la art. 21 și întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) activează de cel puțin un an până la depunerea cererii;

b) statutul prevede scopuri ce vizează activități de utilitate publică;

c) are un consiliu format din cel puțin 3 persoane, care nu sînt angajate ale organizației sau afiliate (rude sau afini până la gradul III inclusiv ale membrilor organizației sau ale administratorului) acesteia;

d) are un organ de control prevăzut la art.20;

e) nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale precedente;

f) nu are în calitate de fondator sau membri partide politice sau organizații social-politice;

g) nu susține activitatea unui partid politic, organizații social-politice sau candidat la alegeri în sensul Codului electoral.

(2) Statutul de utilitate publică se atribuie prin decizia Comisiei de Certificare. Acest fapt se menționează în Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Statutul de utilitate publică se atribuie pe un termen de trei ani.

Articolul 23. Beneficiile statutului de utilitate publică

(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor de utilitate publică, inclusiv prin:

a) acordarea de facilități fiscale în condițiile legii;

b) închirierea, în condiții preferențiale, a spațiilor sau darea lor în folosință gratuită;

c) finanțarea activităților propuse de organizațiile necomerciale;

d) plasarea de comenzi sociale.

(2) Autoritatea publică poate desfășura în comun cu organizația necomercială activități menționate la art. 21. Decizia asupra solicitării de susținere financiară sau materială a organizației necomerciale se adoptă în urma unui concurs public.

(3) Anunțul și condițiile de desfășurare a concursului și criteriile de evaluare se publică cu cel puțin o lună înainte de data limită pentru depunerea propunerilor de susținere.

(4) Susținerea financiară sau materială a activităților organizațiilor necomerciale se efectuează în bază de contract.

(5) Autoritățile publice verifică utilizarea conform destinației a susținerii financiare și materiale oferite organizațiilor necomerciale.

Articolul 24. Comisia de certificare

(1) Comisia de certificare este organul împuternicit să atribuie statutul de utilitate publică. Comisia activează pe lângă Ministerul Justiției în baza unui regulament aprobat de Guvern.

(2) Comisia de certificare este alcătuită din nouă membri, dintre care trei sînt desemnați de Președintele Republicii Moldova, trei de Parlament și trei de Guvern. Din cei trei membri desemnați, cel puțin unul este specialist în domeniul financiar și cel puțin unul este reprezentant al organizațiilor necomerciale. Membrii Comisiei de certificare sînt desemnați în baza unui concurs public.

(3) Candidat la funcția de membru al Comisiei de certificare poate fi persoana care:

- a) cunoaște limba de stat;
- b) are domiciliul în Republica Moldova;
- c) se bucură de o reputație ireproșabilă;
- d) nu este funcționar public;
- e) nu este membru al unui partid politic sau al unei organizații social-politice;
- f) este susținută printr-o recomandare de cel puțin o organizație necomercială.

(4) Mandatul de membru al Comisiei de certificare încetează în caz de:

- a) expirare a duratei mandatului;
- b) revocare;
- c) demisie;
- d) deces.

(5) Revocarea membrului Comisiei de certificare se face în cazul:

a) condamnării, în baza hotărârii irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;

- b) imposibilității de a-și exercita atribuțiile mai mult de trei luni consecutive;
- c) angajării în calitate de funcționar public;
- d) obținerii calității de membru de partid sau al unei organizații social-politice.

(6) Membrii Comisiei de certificare sînt desemnați pe un termen de patru ani și își exercită mandatul pînă la preluarea funcției de către membrii noi.

(7) Comisia de certificare își alege președintele prin vot secret dintre membrii ei, cu majoritatea voturilor acestora. Mandatul președintelui Comisiei de certificare este de doi ani.

(8) Membrii Comisiei de certificare pot deține cel mult două mandate.

(9) Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de certificare este asigurată de către Ministerul Justiției.

(10) Comisia de certificare se întrunește în ședințe nu mai rar de o dată pe lună. Ședințele comisiei sînt publice. Data și ora desfășurării ședințelor se stabilesc de președintele comisiei după consultarea membrilor și se publică pe pagina web

oficială a Ministerului Justiției, cu cel puțin 10 zile înainte de data stabilită pentru ședință.

(11) Până la data de 31 martie a fiecărui an, Comisia de certificare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției raportul său anual de activitate.

(12) Deciziile Comisiei de certificare cu privire la acordarea și retragerea statutului de utilitate publică se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.

(13) Comisia de certificare are următoarele atribuții:

a) examinează dosarele organizațiilor necomerciale care solicită statutul de utilitate publică și atribuie acest statut;

b) informează Ministerul Justiției și alte autorități competente despre organizațiile necomerciale cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;

c) inițiază procedura de retragere a statutului de utilitate publică, în condițiile art. 28;

d) instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică;

e) examinează petiții în problemele ce țin de competența sa.

(14) În exercitarea funcțiilor de control, Comisia de certificare este în drept:

(a) să ceară și să primească de la autoritățile publice informația necesară pentru control;

(b) să solicite de la persoane fizice și juridice, informații referitoare la activitățile organizației necomerciale ce țin de statutul de utilitate publică; să sesizeze organele abilitate despre efectuarea de controale asupra respectării legislației;

(c) să solicite organizațiilor necomerciale copii de pe documente și, după caz, documentele în original.

(15) Membrii Comisiei de certificare au acces liber la dosarele organizațiilor necomerciale care au sau solicită statutul de utilitate publică.

Articolul 25. Procedura de atribuire a statutului de utilitate publică

(1) Organizația necomercială care solicită statutul de utilitate publică prezintă Comisiei de certificare următoarele documente, a căror listă nu poate fi extinsă:

a) cererea;

b) raportul de activitate pentru anul precedent (în cazul solicitării statutului de utilitate publică pentru prima dată) sau pentru ultimii trei ani (în cazul organizațiilor care au deținut statutul de utilitate publică), care va conține informații referitoare la activitățile desfășurate, valoarea mijloacelor financiare și materiale obținute și folosite;

c) declarația financiară, care include:

– raportul financiar pentru anul precedent de activitate, întocmit conform standardelor contabile;

- informația despre sursele de finanțare ale organizației, inclusiv granturile primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;
- datele despre folosirea mijloacelor financiare și materiale primite;

d) declarația pe propria răspundere că întrunește condițiile prevăzute la art. 22.

(2) Comisia de certificare, în termen de o lună de la data depunerii cererii complete, examinează solicitarea privind atribuirea statutului de utilitate publică. Dacă documentele prezentate comisiei sunt incomplete, secretariatul comisiei acordă solicitantului un termen de cel puțin 10 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

(3) Comisia de certificare adoptă una din următoarele decizii:

a) atribuie statutul de utilitate publică;

b) respinge cererea privind atribuirea statutului de utilitate publică în cazul neîntinerii condițiilor prevăzute de art. 22 și 25 alin. (1).

(4) Decizia Comisiei de certificare se motivează și se comunică solicitantului în termen de 3 zile de la adoptare.

(5) Reprezentanții solicitantului au dreptul să asiste la ședința Comisiei de certificare și să intervină cu explicații privind cererea depusă.

(6) Decizia Comisiei privind respingerea cererii de atribuire a statutului de utilitate publică poate fi contestată în instanța de judecată, potrivit procedurii contenciosului administrativ.

Articolul 26. Controlul conformării la statutul de utilitate publică

(1) Pe perioada deținerii statutului de utilitate publică, organizația necomercială este obligată să respecte condițiile prevăzute la art. 22 alin (1).

(2) În cazul depistării abaterilor incompatibile cu statutul de utilitate publică, Comisia de certificare notifică organizația respectivă cu privire la abaterile depistate și cere înlăturarea acestora în cel mult două luni. În cazul în care organizația necomercială nu a înlăturat în termenul menționat abaterile depistate, comisia îi retrage statutul de utilitate publică. Decizia de retragere poate fi contestată în instanța de judecată, potrivit procedurii contenciosului administrativ. Contestarea în instanța de judecată a deciziei Comisiei de Certificare privind retragerea statutului de utilitate publică, suspendă efectele deciziei contestate.

(3) Retragerea statutului de utilitate publică implică încetarea facilităților acordate în legătură cu acest statut.

Capitolul VI. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.

(3)În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organizațiile necomerciale înregistrate până la intrarea în vigoare a acesteia vor asigura ca persoanele care fac parte din organele lor de conducere și control să întrunească condițiile prevăzute de prezenta lege și își vor aduce statutele în concordanță cu prevederile prezentei legi.

(4)În termen de 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, uniunile de persoane juridice își vor aduce în concordanță actele constitutive cu prevederile prezentei legi. Neaducerea în concordanță a actelor constitutive în termenul prevăzut de prezentul alineat constituie temei pentru inițierea procedurii de dizolvare forțată.

(5)Organizațiile necomerciale și uniunile de persoane juridice, care în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi nu s-au conformat acesteia, vor fi notificate în scris de către Ministerul Justiției cu privire la necesitatea conformării.

(6)La data intrării în vigoare a prezentei legi, mandatul membrilor Comisiei de Certificare încetează și, în termen de 3 luni, se creează o nouă Comisie de Certificare.

(7)La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.6 art. 54 din 23 ianuarie 1997 cu modificările și completările ulterioare) și Legea nr.581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.118-119, art.556).

(8)Până la aprobarea de către Guvern a taxei pentru înregistrarea organizațiilor necomerciale, aceasta este de 90 lei.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

